LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

MILJÖ & PLAN nytt

Nyhetsbrev från miljöavdelningen och planavdelningen

Nr 2, juni 2008

Innehåll

Miljö- och hälsoskydd 1
Miljömålsarbete 3
Naturvård 4
Fysisk planering 5
Övrigt 6
Aktuellt från andra myndigheter 7

Vänsterspalten

Kalendarium 2
Nya publikationer 3
Remissyttranden 4
Beslut från miljöprövnings-delegationen 5
Personalnytt 6

MILJÖ & PLAN *nytt*
Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 STOCKHOLM

Tfn 08-785 40 00 (vx)
Fax 08-651 57 50

E-post: fornamn.efternamn@ab.lst.se

Webbplats: www.ab.lst.se

Ansvarig utgivare: Lars Nyberg

Redaktörer: Håkan Häggström, Ingrid Nordemar, Therese Vestin, Björn Carlberg, Lena Hackzell, Britta Roos samt Christina Fagergren.

Nyhetsbrevet kommer ut 4 gånger/år. Nyhetsbrevet finns även på www.ab.lst.se/miljoplannytt

Nästa nummer är planerat till september 2008.

Grafisk form: Christina Fagergren och Monica Burell

Välkommen till ett nytt nummer av Miljö & Plan Nytt!

I detta nummer kan du bland annat läsa om IPPC-anläggningar som inte uppfyller EU:s krav, 42 värdefulla vattenmiljöer och hur många träd som registrerats i jätte-trädprojektet.

Trevlig läsning och skön sommar!

Foto: Christina Fagergren

Miljö- och hälsoskydd

IPPC-anläggningar

I Stockholms län är det 17 av totalt 44 IPPC-anläggningar som fortfarande inte uppfyller EU:s direktiv, vilka skulle varit uppfyllda senast den 30 oktober 2007. Flertalet av dessa är energianläggningar och avfallsanläggningar. I många fall pågår redan en prövning som ännu inte avslutats, men i några fall behövs ytterligare utredningar och krav på verksamheten. EU-kommissionen överväger att inleda rättsliga åtgärder mot de länder som är sena.

Kontakt: Majlis Bergqvist, tfn 08-785 51 29

Tillsyn av företag berörda av Sevesolagstiftningen

Länsstyrelsen utövar i samverkan med Arbetsmiljöverket och berörda räddningstjänster tillsyn över företag enligt den så kallade Sevesolagen (1999:381). Tillsyn har under våren skett genom granskning av säkerhetsrapporter och inspektion av anläggningar på ett antal företag. Tillsynen har visat att många av företagen har goda rutiner för riskidentifiering och fortlöpande underhållsarbete samt adekvata förebyggande åtgärder.

Kontakt: Rasha Ishaq, tfn 08-785 51 32

Tillsynsvägledningsplan

Länsstyrelsen kommer under hösten att ta fram en tillsynsvägledningsplan för åren 2009-2012. Planen ska omfatta vägledning till kommunerna inom miljöbalkens område och ska samordnas med de centrala myndigheternas tillsynsvägledning. Kontakta gärna oss om ni har synpunkter på behov eller önskemål om tillsynsvägledning i er kommun.

Kontakt: Ulrika Haapaniemi, 08-785 54 27

Kalendarium

10 september
Bullernätverket
Statsbidrag för bulleråtgärder
Vägverket informerar.

Läs mer här >>

16 september
Kommunekologkonferens
Årets konferens hålls i Nynäshamn.

Inbjudan och mera information kommer att skickas ut till kontaktpersoner i naturvårdsfrågor.

1 oktober
Naturolyckor - fysisk planering, förebyggande åtgärder och klimatförändring
Seminariet vänder sig till dig som arbetar med fysisk planering, bygglovsfrågor, teknisk förvaltning och inom räddningstjänsten. Arrangörer är Statens Geotekniska Institut (SGI), Boverket, Räddningsverket och Länsstyrelsen.

Läs mer här >>

9 oktober
Bullernätverket
Tillsyn: kommunen som väghållare

Läs mer här >>

13-14 oktober
Förorenade områden
Kursen hålls i Uppsala och anordnas gemensamt av länsstyrelserna i Mälardalsregionen, Gotlands och Dalarnas län.

Läs mer här >>

21 oktober
Nätverksträff för hälsoskyddsinspektörer
Städning i skolor och förskolor

Mer info om nätverket finns på Miljösamverkan i Stockholms län

www.ab.lst.se/seminarier

Förorenade områden

Regionala programmet/bidrag

Naturvårdsverkets lägesbeskrivning av efterbehandlingsarbetet i landet 2007 finns på Naturvårdsverkets webbplats >>

Inventering av förorenade områden

Resultatet från inventering av gruvor redovisas i rapport 2008:12, *Förorenade områden - Inventering av gruvbranschen i Stockholms län*, som finns att läsa och hämta på Länsstyrelsens webbplats >>

Databas om förorenade områden

Många fastighetsägare har hört av sig till Länsstyrelsen med anledning av information till berörda fastighetsägare om att deras fastigheter finns registrerade i Länsstyrelsens databas. Det ger möjlighet att rätta ett antal uppgifter och därmed kvalitetssäkra materialet.

Litteratur

Inom kunskapsprogrammet *Hållbar sanering* har några nya rapporter tagits fram: *Exponeringsfaktorer vid riskbedömning - inventering av dataunderlag* och *Miljökontroll av omgivningspåverkan vid efterbehandling*. Du hittar dem på Naturvårdsverkets webbplats >>

Kurser

En kurs med fokus på förorenade områden kommer att hållas i Uppsala den 13-14 oktober. Kursen anordnas gemensamt av länsstyrelserna i Mälardalsregionen, Gotlands och Dalarnas län.

Utbildningen riktar sig i första hand miljö- och hälsoskyddshandläggare på kommunerna. Tjänstemän som arbetar med planfrågor och vill utveckla sin kompetens inom verksamhetsområdet förorenade områden är välkomna dag två.

Anmäl dig på Länsstyrelsens webbplats >>

Kontakt: Birgitta Swahn, tfn 08-785 51 03

Aktuella avgöranden från Miljööverdomstolen

Spridning av gödsel

Miljööverdomstolen har fastställt miljödomstolens dom angående försiktighetsmått för en slaktsvinsproducent. Domstolen fastställde att gödsel inte får spridas på ett fält när det som helhet har uppnått högsta fosforklass. Genom markkartering klassas fälten och fosforklass 5 är högst, vilket innebär P-AL > 16 mg P/100 g jord.

Kontakt: Ulrika Haapaniemi, tfn 08-785 54 27
och Therese Vestin, tfn 08-785 50 19

Miljömålsarbete

Regeringsuppdrag om enskilda avlopp

Länsstyrelserna i Stockholm, Skåne och Västra Götalands län har redovisat resultatet av ett regeringsuppdrag om enskilda avlopps påverkan på havsmiljön – en vägledning och idékatalog inför kommunernas fortsatta arbete. Totalt 18 olika projekt genomförs i

Nya publikationer

Rapporter

R2008:07
Årsrapport 2007 - Informationscentralen för Egentliga Östersjön (pdf)

R2008:08
Mnemosynefjärilen i Uppland – Historik och nuvarande utbredning

R2008:12
Förorenade områden – inventering av gruvbranschen i Stockholms län

R2008:13
Strategier för enskilda avlopp – jämförande analys av arbetet i Stockholms läns kustkommuner

R2008:15
Kunskapscentrum om små avlopp – en förstudie

R2008:16
Förbättring av enskilda avlopp inom Norrtälje kommuns skärgårdsområde

R2008:18
Betesdjur i Stockholms skärgård

R2008:19
Renare avlopp ger friskare hav – åtgärder för att minska enskilda avlopps påverkan på havsmiljön

R2008:20
Strategiska åtgärder mot belastning från enskilda avlopp – MIKE BASIN- modellen testad på Åbyån i Södertälje

R2008:21
Planeringsunderlag för åtgärder mot belastning från enskilda avlopp – utveckling av VeVa-verktyget genom studie av Åbyån i Södertälje

R2008:22
Jordbruket i Stockholms län – en statistisk sammanställning (pdf)

Faktablad

F2008:02 Kornknarren – Jordbrukslandskapets doldis (pdf)

Övrigt

Utflyktsguide till 33 skyddade naturområden i Stockholms län (sv/eng)

Åtgärdsprogrammen för läderbagge och bredbandad ekbarkbock i Stockholms län 2007 (pdf)

Större vattensalamander - småvattnens hotade drake (pdf)

Inventering av bombmurkla i Stockholms län 2008 (pdf)

www.ab.lst.se/publikationer

samarbete med kommunerna. Exempel på delprojekt är förbättrad slamtömning i Norrtälje skärgård samt en utredning och åtgärdsförslag om de enskilda avloppen i Åbyån, Södertälje.

Läs rapporten *Renare avlopp ger friskare hav* här >>

Läs mer om Länsstyrelsens arbete med enskilda avlopp här >>

Kontakt: Mats Thuresson, tfn 08-785 51 04

Skarvinventering i Mälaren

För femte året i rad har skarvarna i Mälaren räknats. Sammanlagt noterades 2359 aktiva bon fördelade på 21 kolonier. Det är en minskning av antalet bon med fem procent sedan 2007 men samtidigt det näst högsta antalet sedan etableringen 1994. Den största kolonin fanns på ön Borgen i Brofjärden, Upplands-Bro kommun. Två tredjedelar av bona var belägna i lövträd och en tredjedel fanns i tallar. Du hittar mer information om Länsstyrelsens inventeringar av fåglar i Mälaren här >>

Kontakt: Mats Thuresson, tfn 08-785 51 04

Tyresåsamarbetet blir vattenvårdsförbund

Den 12 juni i år bildades Tyresåns vattenvårdsförbund med syftet att mer effektivt kunna arbeta för att nå vattenförvaltningens mål. Under de närmaste åren kommer vattenvårdsförbundet bland annat att arbeta med mål- och åtgärdsprogram och miljöövervakning. Medlemmar är de sex kommunerna inom avrinningsområdet och Länsstyrelsen i Stockholms län. Sekretariatet är placerat på Länsstyrelsen.

Läs mer om Tyresåns vattenvårdsförbund >>

Uppdaterade miljömålsindikatorer

Länsstyrelsen har på Miljömålsportalen uppdaterat ett antal av indikatorerna som rör länet. Någon generell trend går inte att urskilja. Tydligt är dock att antalet hudcancerfall ökar stort medan utsläppen av kväveoxider minskar. Läs mer på Miljömålsportalen >>

Kontakt: Klara T Rosenström 08-785 41 03
eller Åsa Andreasson 08-785 51 05

Länsstyrelsen pekar ut värdefulla vattenmiljöer

Länsstyrelsen har i samarbete med Naturvårdsverket, Fiskeriverket och Riksantikvarieämbetet pekat ut 42 vattenmiljöer med ett eller flera höga värden som anknyter till natur, kultur eller fiske. Arbetet är en del i Länsstyrelsens strävan att uppfylla miljömålet *Levande sjöar och vattendrag*. Många sjöar och vattendrag är värdefulla ur flera aspekter, vilket gör det viktigt med ett brett samarbete kring skydd av dessa miljöer. Materialet kan till exempel användas som planeringsunderlag i den kommunala översiktsplaneringen.

Läs mer här >>

Kontakt: Håkan Häggström, tfn 08-785 43 09

Remissyttranden

Yttrande över Naturvårdsverkets rapport om avloppsrenings-verkens förmåga att ta hand om läkemedelsrester och andra farliga ämnen (2008-03-17)

Yttrande över Miljöförvaltningen i Stockholms Stads förslag till åtgärdsprogram mot buller enligt förordningen om omgivnings-buller (SFS 2004:675)

www.ab.lst.se/remissyttranden

Naturvård

Två nya stora skärgårdsreservat i Haninge

Fredagen den 30 maj invigdes de två nya naturreservaten Ålö-Rånö och Nåttarö. Områdena skyddas såväl för sina värden för friluftslivet som för sina marina och terrestra naturvärden. Totalt ingår 1 674 hektar land och 7 724 hektar hav i de båda reservaten.

Läs nyheten här >>

Kontakt: Ulf Birgersson, tfn 08-785 42 76

Stora Alsjön nytt reservat i Södertälje kommun

Den 17 april beslutade Länsstyrelsen om bildande av Stora Alsjöns naturreservat. Det ligger i västra delen av Södertälje kommun och omfattar 248 hektar. Reservatet består av skogar, myrar och sjöar med höga naturvärden och hyser många sällsynta skogslevande arter och har inte minst en mycket rik svampfauna. Reservatet har lite av vildmarkskaraktär och kan nås via Sörmlandsleden. Merparten av reservatet utgör också ett Natura 2000-område, främst tack vare sina skogliga naturvärden.

Läs pressmeddelandet här >>

Kontakt: Björn Carlberg, tfn 08-785 51 13

Bogesundslandets naturreservat ute på remiss

Länsstyrelsen har sänt ut ett förslag till naturreservat för Bogesunds-landet i Vaxholms kommun på remiss. Förslaget omfattar 4 350 hektar, varav cirka 3 080 hektar är land. Det stora området är i huvudsak oexploaterat. Syftet med reservatet är att bevara områdets värden för ett mångsidigt friluftsliv och att bevara och utveckla områdets höga natur- och kulturvärden. Natura 2000-området Dammstakärret ingår i reservatsområdet. Marken ägs av staten genom Fastighetsverket.

Läs pressmeddelandet här >>

Kontakt: Eva Hedberg, tfn 08-785 52 17

Växande databas över värdefulla träd

Inom projektet särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet (det så kallade ”jätteträdsprojektet”), är följande kommuner nu färdiginven-terade: Sigtuna, Ekerö, Danderyd, Vallentuna, Täby, Österåker, Järfälla, Sollentuna, Upplands Väsby och Upplands-Bro. Kommun-ekologer i respektive område ska ha fått utdrag över sina delar. Minst 13 000 träd är nu registrerade, varav cirka 5 000 har en omkrets över 3,14 meter. Just nu pågår inventering i Solna kommun. Lidingö och Vaxholms kommuner står näst på tur och även Norrtälje kommun lär bli färdiginventerad under hösten. Det planeras för röjningsinsatser vid de mest hotade miljöerna.

Kontakt: Miguel Jaramillo, tfn 08-785 43 14

Mnemosynefjärilen flyger på Rådmansö

En av länets mest hotade dagfjärilar, mnemosynefjärilen, flyger nu i juni vid Rådmansö, Norrtälje. Här har Länsstyrelsen inlett en rad åtgärder för att förstärka beståndet. Extensivt fårbete, nya hagar och försiktig slyröjning har skett. Under våren har - med hjälp av bland annat Norrtälje naturvårdsstiftelse - en sammanställning över histo-risk utbredning av arten i landskapet Uppland tagits fram. Den visar

Beslut från miljöprövnings-delegationen

Octapharma AB
Tillstånd till renframställning av proteiner ur maximal årlig mängd av 1 500 ton humanplasma, 120 ton halvfabrikat samt 12 ton råsubstanser på fastigheterna Hornsberg 10 och 11 i Stockholms kommun.

Dentatus AB
Tillstånd till kemisk och elektrolytisk ytbehandling vid utveckling och tillverkning av dentalprodukter på fastigheten Ferdinand 9 i Stockholms stad. Beslutet är överklagat till miljödomstolen.

Hallstaviks reningsverk
Tillstånd till att på fastigheten Hallsta 1:166 i Norrtälje kommun bedriva verksamhet som omfattar avloppsrening och utsläpp av renat avloppsvatten till Skeboån från motsvarande 7 000 personekvivalenter.

Nordium
Slutliga villkor för utsläpp av föroreningar i processavloppsvattnet till kommunens spillvattennät, från verksamheten vid Nordium AB inom fastigheten Tappsund 1:71 i Ekerö kommun.

Kungörelser miljöfarlig verksamhet >>

att fjärilen förr var betydligt vanligare och att den då troligen hade utbyte med bestånden på öarna i Uppsala län. Studier som inleds 2008 kommer analysera om det finns genetiska skillnader mellan populationerna och även gentemot dem i Medelpad och Blekinge (som är de enda andra platser i landet där fjärilen finns kvar).

Mnemosynefjäril. Foto Miguel Jaramillo

Kontakt och beställning av rapporten:
Mats Gothnier, tfn 08-785 49 22

Sommarens marina naturinventeringar

Gålö naturreservats grunda bottnar samt hittills ganska dåligt kända djupmiljöer i Lilla Husarns och Nämdö naturreservat har precis undersökts. Nu fortsätter vi med Gillöga och Lilla Nassa, som är ett så kallat BSPA-område i Helcom. Här kommer även att utföras provfiske.

Basinventeringen av Natura 2000-systemets naturtyper *rev, laguner, stora grunda vikar och sund* samt *sublittorala sandbankar* görs i Natura-områdena Tullviksbäcken, Svenska Björn, Huvudskär, Fjärdlång, Tullgarn, Sandemar och Käringboda.

Inventeringarna görs med medel från Naturvårdsverket.

Kontakt: Mats Nordin, tfn 08-785 51 12

Avslutning av LONA-projekt

Alla projekt som beviljats LONA-bidrag (LOkal NAturvård) under år 2004 måste avslutas i år. Det finns inga möjligheter att förlänga projekten ytterligare. Slutrapport ska lämnas till Länsstyrelsen senast tre månader efter att projektet avslutats, alltså senast 2009-03-31. Mall för slutrapport finns på Naturvårdsverkets webbplats >>

Kontakt: Britt Forsén, tfn 08-785 46 10

Fysisk planering

Strandskyddsdispens förenat med villkor

Länsstyrelsen har beviljat strandskyddsdispens för uppförande av en komplementbyggnad i Haninge kommun. För att byggnaden ska användas som en komplementbyggnad och inte som en huvudbyggnad har beslutet förenats med villkoret att byggnaden inte får inredas med kök. Sökanden har överklagat och yrkat på att beslutet ska ändras så att villkoret upphävs. Miljödomstolen har avslagit överklagandet med hänvisning till att en myndighet som enligt författningen har rätt att ge undantag från förbud, också har rätt att villkora beslutet inom ramen för de syften som legat till grund för förbudet. Dispensbeslut kan således förenas med villkor, för att säkerställa att byggnader/anläggningar används på sådant sätt som avses i beslutet.

Kontakt: Anna Silver, tfn 08-785 51 79

Vårens miniseminarier

Vid två tillfällen under våren har Länsstyrelsen anordnat seminarier på temat *Effektiv bygglovshandläggning* med totalt cirka 150 deltagare. Syftet med bygglovsseminariet var dels att visa på vanliga fel och brister och dels att lyfta fram betydelsen av att hävda kvalitetskrav enligt 3 kap PBL.

Kontakt: Elisabeth Ehrlén, tfn 08-785 44 77

Personalnytt

Naturvårdsenheten

Anders Plenker-Tind har gått i pension.

Soheil Haghbayan är projektanställd året ut för projekt inom kustzonsplanering.

Johan Björklind-Möllegård är projektanställd t.o.m. 31 oktober för inventeringsarbete inom Natura 2000 och ÅGP.

Planavdelningen

Fredrik Norrman vikarierar som strandskyddshandläggare t.o.m. september.

Vi har även anordnat ett seminarium om *Miljöbedömningar i översiktsplaner* med cirka 80 deltagare. Det är en delvis ny arbetsuppgift i nästa generation av översiktsplaner. Avgränsning, innehåll och metoder var särskilt viktiga frågor.

Kontakt: Klas Klasson, tfn 08-785 44 27

Till hösten hoppas vi kunna genomföra ytterligare seminarier. Aktuella ämnen är till exempel riskhantering i detaljplaner samt enskilda avlopp i omvandlingsområden. Hör gärna av er angående ytterligare önskemål om seminarier och/eller synpunkter på dem som varit.

Kontakt: Inger Holmqvist, tfn 08-785 54 26

Kompetenssatsning för bättre PBL

Regeringen har gett Boverket och länsstyrelserna i uppdrag att genomföra en ubildningssatsning för en bättre tillämpning av PBL. Insatserna kommer att pågå under 2008-2010 och i år är det främst länsstyrelserna som deltar men även andra statliga myndigheter kommer att beröras. Diskussioner förs med Sveriges kommuner och landsting om kommunernas eventuella deltagande under 2009. Mer information kring PBL-satsningen hittar ni på Boverkets hemsida >>

Kontakt: Inger Holmqvist, tfn 08-785 54 26
och Eva Gyllensvärd, tfn 08-785 51 51

Oroväckande nedgång i bostadsbyggandet

De senaste årens höga bostadsbyggande i Stockholms län börjar plana ut. För att möta befolkningsökningen skulle Stockholms län behöva närmare 12 000 nya bostäder varje år. Men Länsstyrelsen gör bedömningen att bara 9 000-10 000 bostäder kommer att påbörjas årligen 2008 och 2009. Slutsatsen dras i den årliga sammanställningen av situationen på länets bostadsmarknad.

Läs ”Läget i länet - bostadsmarknaden i Stockholms län 2008” >>

Kontakt: Eva Gyllensvärd, tfn 08-785 51 51

Risk för skred, ras eller översvämning

Boka redan nu in ett seminarium om hur man kan förebygga naturolyckor. Seminariet Naturolyckor - fysisk planering, förebyggande åtgärder och klimatförändring går av stapeln den 1 oktober 2008 i Stockholm. Det vänder sig till dig som arbetar med fysisk planering, bygglovsfrågor, teknisk förvaltning och inom räddningstjänsten. Arrangörer är Statens Geotekniska Institut (SGI), Boverket, Räddningsverket och Länsstyrelsen. Du kan läsa inbjudan här >>

Kontakt: Inger Holmqvist, tfn 08-785 54 26

Övrigt

Inspektioner av lantbruk

Vid kommunernas inspektioner av lantbruk upptäcks ibland avvikelser från de så kallade tvärvillkoren för EU-ersättningar. Glöm inte att skicka in information om dessa avvikelser till Länsstyrelsen.

Mer information finns på Jordbruksverkets webbplats >>

Kontakt: Rose-Mari Åkerström, tfn 08-785 49 37

Lediga tjänster på Länsstyrelsen!

Miljöskyddsenheten söker medarbetare inom områdena hälsoskydd, förorenad mark respektive miljöfarlig verksamhet. Läs mer om tjänsterna här >>

Kontakt: Lena Pettersson, tfn 08-785 51 01

Miljöanalysenheten söker två kvalificerade handläggare för arbete med marin miljöövervakning och vattenförvaltning. Läs mer om tjänsterna här >>

OBS! Senaste ansökningsdag är 15 juni 2008.

Kontakt: Cathy Hill, tfn 08-785 43 11
eller Göran Andersson, tfn 08-785 51 26

Aktuellt från andra myndigheter

Flygplatser av riksintresse

Luftfartsstyrelsen har skickat ett förslag till översyn av riksintressen för luftfart enligt 3 kap. MB på remiss till berörda länsstyrelser. I det tidigare beslutet från 1996 pekades flygplatserna Arlanda och Bromma samt ett nytt läge på Södertörn ut som flygplats av riksintresse.

Av remissen framgår att Luftfartsstyrelsen nu inte betraktar något markområde för en ny flygplats i Stockholmsregionen som riksintresse. Med andra ord, anspråket på en ny flygplats på Södertörn har dragits tillbaka. Luftfartstyrelsen föreslår vidare att Stockholm/Skavsta och Uppsala/Ärna ska bedömas vara flygplats av riksintresse. Remisstiden går ut den 15 augusti 2008.

Kontakt: Carin Wanbo, tfn 08-785 51 48

Samråd med Försvarsmakten

Försvarsmaktens remissblanketter för samråd om höga byggnader, master, vindkraft med mera finns nu tillgängliga direkt via deras webbplats www.mil.se under Remisser.

Läs Länsstyrelsens information om samråd med Försvaret här >>

Kontakt: Catarina Fogelberg, tfn 08-785 45 40

Förhandsregistrering av kemikalier

Alla företag som vill utnyttja de tidsfrister som ges för registreringen av kemiska ämnen som redan finns på marknaden (så kallade infasningsämnen) måste göra en förhandsregistrering. Förhandsregistreringen kan göras från 1 juni till 1 december 2008.

Läs mer på Kemikalieinspektionens webbplats >>